

Asia: VN/23098/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi Yleisradio Oy:stä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Vapaa-ajattelijain liitto katsoo, että Yleisradiolain 7 § säätämät julkisen palvelun erityiset tehtävät eivät toteudu uskonnottoman ja ei-uskonnollisen väestönosan kannalta - olipa henkilö uskonnollisen yhdyskunnan jäsen tai niihin kuulumaton - seuraavissa kohdissa

- ” tarjoamalla monipuolisia tietoja, mielipiteitä ja keskusteluja sekä vuorovaikutusmahdollisuuksia;”

- ” tukea suomalaisen kulttuuriperinnön vaalimista, suvaitsevaisuutta, yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja kulttuurista moninaisuutta sekä huolehtia ohjelmatarjonnasta myös vähemmistö- ja erityisryhmille;”

Samalla kun ohjelmistossa lain velvoitteen mukaan tarjotaan uskonnollisia hartausohjelmia, laajenevan uskonnottoman väestönosan erityiskysymyksiin ei ole kiinnitetty huomiota, vaan uskontoihin ja katsomuksiin liittyviä asioita käsitellään yleensä vain evankelis-luterilaisen kirkon näkökulmasta.

Esimerkiksi

- uskonnotonta tapakulttuuria käsitellään ohjelmistossa niukasti, vaikka uskonnottomat viettävät lapsen nimiäisiä eli nimenantojuhlia, vaikka siviilivihkimiä on suurin osa avioliittoon vihkimisiistä ja vaikka uskonnottomien siviilihautajaisten järjestämiseen liittyy monia journalistisesti mielenkiintoisia kysymyksiä, syrjintää ja inhimillisiä ongelmia;

- elämäkatsomustietoa, sen opettaja ja oppilaita käsitellään harvoin ohjelmissa, vaikka elämäkatsomustiedon oppilasmäärät ja oppilasosuus on viime vuosina kasvanut voimakkaasti, vaikka sen järjestämiseen pienillä paikkakunnilla liittyy ongelmia ja vaikka elämäkatsomustiedon opiskelun kieltäminen Suomen ev.-lut. ja ort. kirkkojen jäseniltä on vakava yhdenvertaisuusongelma;
- kirkosta eroamista tarkastellaan yleensä vain kirkon näkökulmasta eikä kirkosta eronneiden ihmisten näkökulmasta siitä, miten he elävät ja alkavat elää sekulaaristi;
- uskonnotonta etiikkaa, elämänfilosofiaa ja eksistentiaalisia kysymyksiä käsitteleviä ohjelmia harvoin tehdään nimenomaan uskonottomien näkökulmasta;
- uskontojen oppien ja käytäntöjen kriittistä tarkastelua selvästi vältellään, vaikka aiheita olisi;
- Suomen ev.-lut. kirkon ja valtion suhteen uudistamistarpeesta keskustellaan hyvin vähän, vaikka kirkon julkisoikeudellisen erityisaseman epäreilut etuoikeudet ovat yhä kyseenalaisempia. Perustuslakivaliokuntakin totesi kirkkolain viimeisen uudistamisen yhteydessä, että perustuslain 76 § ei ole ongelmaton.

Ylikoski Esa
Vapaa-ajattelijain liitto ry